

The New York Times Bestseller

STALI JSME SE MĚSTEM

Román

N. K. JEMISINOVÁ

Host

Přeložil Jakub Němeček

Brno 2021

STALI JSME SE MĚSTEM

N. K. JEMISINOVÁ

The City We Became

Copyright © 2020 by N. K. Jemisin

Cover picture by David Paire / Arcangel Images

Cover design and map by Lauren Panepinto

Cover © 2020 Hachette Book Group, Inc.

Translation © Jakub Němeček, 2021

Czech edition © Host — vydavatelství, s. r. o., 2021
(elektronické vydání)

ISBN 978-80-275-1013-9 (PDF)

ISBN 978-80-275-1014-6 (ePUB)

ISBN 978-80-275-1015-3 (MobiPocket)

„Součástí New Yorku se člověk stane okamžitě,
za pět minut právě tak jako za pět let.“

— Thomas Wolfe

STATEN ISLAND

FRESH
KILLS

NAKUPNI
CENTRUM

HEARTLAND
VILLAGE

ALSYN
VILLAGE
NA STATEN ISLANDU

3rd
Grade

PRIVOLZ

BROOKLYN

BENSONHURST

CONE ISLAND

Rockaway

LONG ISLAND

ZDE

JSOU

DRACI

SÃO PAULO

LAGOS

PARIZ

KAHIRA

HONG KONG

LONDYN

~~NEW ORLEANS~~
~~PARIS PRINCE~~

LETISTE
JFK

RED LOOK

BED
STOL
"BROOKLYN"
"MONTFRED"

Bed Shiny King!
Trade 14 King!
Crown Heights
porcelain
Flat bubble
to represent!

WESTCHESTER
Z MĚSTA
↑

TAXÍKY CHECKER – SVATBY SNŮ

Blažnik
NADACE ZA LEPŠI NEW YORK
FILIPKA A. TWM, S. I. O.
OND DE JAVIERO • STOKER • MAHON • PÉKIN

NADACE LA
FILIALKA, TMV, S. T. O.
RIO DE JANEIRO • SYDNEY

ZA LEPŠI
FIJALKA, TMV, S. I. O.
JAVNA • RIO DE JANEIRO • STONE • NAROI • PEKING • ISTANBUL

NEW YORK

Podívej, to, co se stalo, bylo

Zpívám město.

Pitomý město. Stojím na střeše budovy, kde nebydlím, a rozpřahuju ruce, zatínám břišní svaly a ječím nesmyslný skřeky na stavenišťě, který mi brání ve výhledu. Ve skutečnosti zpívám panoramatu města za tím stavenišťem. Město si to nějak přebere.

Svítá. Džíny mám slizký ranní rosou, anebo možná proto, že jsem si je už tejdny nepral. Drobný na prádelnu se sušičkou sice mám, jenže nemám druhý kalhoty, který bych si natáh, než se ty první vyperou. Možná si teda radši koupím další kalhoty v charitě tady v ulici..., ale teď ještě ne. Nejdřív ze sebe musím vykřičet to svý ÁÁÁÁááááÁÁÁÁáááá (nádech) ááááÁÁÁÁáááááááá a poslouchat, jak se ke mně od všech okolních fasád odráží ozvěna mých slabik. V hlavě mám orchestr; hraje Ódu na radost s backbeatovým podkresem od Busty Rhymese. Můj hlas to jenom všechno spojuje dohromady.

Drž kurva hubu! zařve někdo, a tak se ukláním a odchá-zím z jeviště.

Jenže když už mám ruku na klice střešních dveří, otočím se, zamračím se a poslouchám, protože na chvílku zaslechnu

cosi vzdálenýho a zároveň známýho, co mi basovým hlasem zpívá v odpověď. Tak nějak nesměle.

A z větší dálky slyším ještě něco: nelibozvučný, pomalu sílící hřmění. Nebo jsou to basový policejní sirény? V každém případě nic, co by se mi podle zvuku zamlouvalo. Odcházím.

„Tyhle věci by měly fungovat určitým způsobem,“ říká Paulo. Už zase kouří, parchant jeden hnusná. Jíst jsem ho nikdy neviděl. Hubu má jen od toho, aby kouřil, pil kafe a mluvil. Škoda — je to jinak moc pěkná huba.

Sedíme v kavárně. Sedím tu s ním, protože mi koupil snídani. Lidi v kavárně na něj čuměj, protože podle jejich norem není tak úplně bílej, ale nedokážou říct proč. A čuměj na mě, protože já jsem každopádně černej a ty díry, co mám v hadrech, to není žádná móda. Nesmrdím, jenomže tyhle lidi cejtěj každýho, kdo nemá svěřenskej fond, na míle daleko.

„Jasně,“ přitakám, zakousnu se do vaječnýho sendviče a málem se pochčiju. Opravdový vajíčko! Ementál! Je to daleko lepší než ty sračky od McDonalda.

Tenhle chlápek se rád poslouchá. Líbí se mi jeho přízvuk, trochu nosovej a plnej sykavek; vůbec nepřipomíná Latinoameričana. Má veliký oči, a mě napadne: *kolik hovádn by mi prošlo, kdybych měl pořád takovýhle psí oči*. Ale on je asi starší, než vypadá — fakt o hodně starší. Má jenom lehké nádechy šedin na spáncích — hezkej a distingovanej —, ale mám z něj pocit, že je mu, no nevím, snad sto let.

I on na mě čumí, a ne zrovna tak, jak jsem zvyklej. „Posloucháš mě?“ ptá se. „Tohle je důležité.“

„Jo,“ povídám a zase ukousnu ze sendviče.

Nakloní se ke mně. „Nejdřív jsem tomu taky nevěřil. Hong mě musel dotáhnout až do stoky, do smradu a tmy, a ukázat

mi, jak tam rostou kořeny, jak tam raší zuby. Odjakživa slyším dýchání. Myslel jsem, že ho slyší každý." Odmlčí se. „Ty už jsi ho slyšel?“

„A co jako?“ zeptám se, což je špatná odpověď. Ne že bych ho neposlouchal. Jenom na všechno seru.

Povzdychne si. „Poslouchej.“

„Ale já poslouchám!“

„Ne, tak to nemyslím. Poslouchej, ale ne mě.“ Vstane a hodí na stolek dvacku, což není nutný, protože za sendvič a kafe zaplatil u pultu a tahle kavárna je bez obsluhy. „Uvidíme se tu zase ve čtvrtek.“

Zvednu dvacku, promnu ji mezi prsty, strčím do kapsy. Ojel bych ho jen za ten sendvič, nebo protože se mi líběj ty jeho oči, ale co už. „Bejvák máš?“

Zamrká a pak se zatváří fakt dopáleně. „Poslouchej,“ nařídí mi znova a odchází.

Sedím tam co možná nejdýl, ukusuju sendvič co nejpomalěji, usrkávám kafe, co zbylo po Paulovi, a užívám si představu, že jsem normální. Pozoruju lidi, hodnotím vzhled ostatních zákazníků; jen tak letmo spíchnu báseň o tom, že jsem bohatá bílá holka, která si v bistru všimne chudýho černýho kluka a má z toho existenciální krizi. Představuju si, jak na Paula udělá dojem moje rafinovanost a jak mě obdivuje, místo aby mě měl za natvrdlýho kluka z ulice, kterej ho neposlouchá. Představuju si, jak se vracím do pěknýho bytu s měkkou postelí a ledničkou nacpanou jídlem.

Potom vejde polda, tlustej růžolící maník, kupuje pro sebe a svýho partáka v autě mexický pivo a prázdným pohledem přelítne po kavárně. Představím si kolem svý hlavy zrcadla, rotující zrcadlovej válec, a ten odrazí jeho pohled pryč. V tomhleto žádná opravdová moc není — prostě to dělám,

abych se mihnál, když jsou netvoři blízko. Vůbec poprvý mi to zřejmě zafunguje: polda se rozhlídne, ale osamělý černý tvář si nevšimne. Bezva. Vyvázl jsem.

Maluju město. Když jsem chodil do školy, chodil za náma každý pátek jeden umělec a učil nás zadarmo kreslit perspektivu, světlo a další hovadiny, který se běloši choděj učit na umělecký školy. Až na to, že tenhle chlápek takovou školu vychodil, a přitom byl černej. Nikdy dřív jsem černýho umělce neviděl. Na chvilku jsem si myslel, že by ze mě taky mohl bejt umělec.

A občas umělec bejvám. Pozdě v noci, na střeše někde v Čínský čtvrti, v každý ruce sprej a k tomu kyblík barvy na sádrokarton, co někdo nechal na ulici, když si vymaloval obývák na fialovo — cupitám do strany jako krab a kroužím po střeše. Ta barva na sádrokarton moc k ničemu není, začne se loupat už po pár deštích. Barva ve spreji je lepší na všechno, jenže se mi líbí kontrast těch dvou textur — tekutá černá na drsný fialový a červenej obrys kolem černý. Maluju díru. Je jako chřtán, kterej nezačíná tlamou a nekončí v plicích — je to něco, co donekonečna dejchá a polyká a nikdy se to nenaplní. Neuvidí to nikdo kromě lidí v letadlech, co klesaj od jihozápadu k letišti LaGuardia, pár turistů na okružních letech vrtulníkem a vzdušnej dozor newyorský policie. Kašlu na to, co uviděj. Není to pro ně.

Je už fakt pozdě. Dneska v noci nemám kde spát, takže maluju, abych zůstal vzhůru. Kdyby nebyl konec měsíce, sedl bych do metra, jenže tam by se mnou vyjebali poldové, co ještě nenaplnili množstevní kvóty. Tady musím bejt opatrněj — západně od Chrystie Street se vyskytuje spousta superbľbejch čínskejch spratků, který si hrajou na gang a chráněj svý

teritorium, takže se snažím bejt nenápadnej. Jsem hubenej, tmavej — to taky pomáhá. Chci akorát malovat, chápeš, vole, protože je to ve mně a potřebuju to dostat ze sebe. Potřebuju otevřít tenhle ten chřtán. Potřebuju, potřebuju... jo. Jo.

Když namaluju poslední černou linku, ozve se divnej, tichej zvuk. Zarazím se a rozhlídnou, na chvíli jsem zmatenej — a pak ten chřtán za mnou vzdychne. Mocnej a vydatnej proud vlhkýho vzduchu mě zašimrá na chlupech na kůži. Nebojím se. Kvůli tomuhle jsem to totiž dělal, i když jsem si to ze začátku neuvědomoval. Nejsem si jistej, jak to teď vlastně vím. Ale když se otočím zpátky, je to pořád jen barva na střeše.

Paulo mě teda nelakoval. Hm. Nebo měla pravdu moje máma a nikdy jsem to neměl v hlavě v pořádku.

Vyskočím do vzduchu a zavýsknu radostí, a to ani nevím proč.

Další dva dny strávím tím, že chodím po celým městě a maluju všude dejchající chřtány, dokud mi nedojde barva.

V den, kdy se mám znova sejít s Paulem, jsem tak unavenej, že klopýtnu a málem propadnu skrz výlohu kavárny. Chytí mě za loket a dotáhne k lavici, kterou mají venku pro zákaz-níky. „Ty to slyšíš,“ říká. Zní to potěšeně.

„Slyším kafe,“ nadhodím já a ani se neobtěžuju potlačit zívnutí. Kolem se šine policejní auto. Nejsem zas tak unavenej, abych nenahodil představu, že nejsem nic a nestojím za povšimnutí, natožpak za zmlácení pro zábavu. A zase to zafunguje — jedou dál.

Paulo můj návrh ignoruje. Posadí se vedle mě a najednou se chvíli kouká divně, jakoby rozostřeně. „Ano. Město dýchá lehčeji,“ řekne potom. „Odvádíš dobrou práci, a to ani nemáš výcvik.“

„Snažím se.“

Zatváří se pobaveně. „Nepoznám, jestli mi nevěříš, anebo jestli je ti to prostě jedno.“

Pokrčím rameny. „Věřím ti.“ Ale jedno je mi to taky, teda skoro, protože mám hlad. Kručí mi v břiše. Ještě pořád mám tu dvacku, co mi Paulo dal, ale s tou si zajdu do Prospectu na církevní hostinu pro chudý, o který jsem tuhle slyšel, a dám si kuře a rýži a zeleninku a kukuřičnej chleba za mň, než kolik stojí freetradový latte z pražený zrnkový kávy.

Když mi zakručí v břiše, Paulo se mi tam zadívá. Ha. Předstírám, že se protahuju a škrábu nad břišními svalama, a přitom si nenápadně povyhrnu košili. Ten umělec nám jednou přivedl i modela, kterýho jsme kreslili, a ukázal nám malej výběžek svalů nad kyčlema, zvanéj kyčelní brázda. Paulův pohled se mi zabodne přímo tam. *Tak dělej, dělej, zaber zaber. Potřebuju mít kde spát.*

Potom Paulo přimhouří oči a znovu pohlédne do těch mých. „Zapomněl jsem,“ řekne lehce udiveně. „Skoro ano... Je to už tak dávno. Nicméně já byl kdysi kluk, který znal favely.“

„Tady v New Yorku moc mexickýho jídla nenajdeš,“ odpovídám.

Zamžiká a znova se zatváří pobaveně, ale pak se vzpamatuje. „Tohle město zemře,“ prohlásí. Nezvýší hlas, ale to nemusí. Už dávám pozor. Jídlo, život — tyhle věci pro mě smysl mají. „Jestli se nenaučíš to, co tě naučit musím. Jestli mi nepomůžeš. Přejde čas a ty selžeš a tohle město se přidá k Pompejím, Atlantidě a tuctu dalších, jejichž jména si nikdo nepamatuje, přestože spolu s nimi zemřely statisíce lidí. Nebo se město třeba narodí mrtvé — jen skořápka, která bude přežívat, aby mohla v budoucnu znova růst, ale

jeho životní síla vyhasne jako v New Orleansu — jenže v tom případě to tak jako tak zabije tebe. Ty jsi ten katalyzátor, ať už síly, nebo zkázy."

Takhle mluví od chvíle, co se objevil — místa, který nikdy nebyly, věci, který bejt nemůžou, znamení a předzvěsti. Podle mě to jsou kraviny, poněvadž je vypráví mně, klukovi, kterýho vlastní máma vykoplá, každě den se modlí, aby umřel, a nejspíš mě nenávidí. Samotnej *Bůh* mě nenávidí. A já zase kurevsky nenávidím Boha, takže proč by si měl zrovna mě jako pro něco vyvolit? Jenže právě kvůli tomuhle Bohu nakonec zpozorním. Nemusím přece na něco věřit, aby mi to zkurvilo život.

"Pověz mi, co mám udělat," říkám.

Paulo přikývne a vypadá samolibě. Myslí si, že už mě prokouk. "Áá. Nechceš umřít, co?"

Vstanu, protáhnu se a v začínajícím ranním horku cítím, jak se ulice kolem mě prodlužují a jsou najednou pružnější. (Vážně se to děje, nebo si to představuju, anebo se to děje a já si přitom představuju, že je to nějak spojený se mnou?) "Jdi do hajzlu. Tímhle to není."

"Takže ti teda nezáleží ani na tom." Řekne to takovým tónem, že to vyzní jako otázka.

"Tady nejde o to, jestli jsem živý." Jednoho dne umřu hladu nebo některou zimu umrznu nebo chytanu něco, co mě tak sežere, že mě budou muset vzít do nemocnice i bez peněz a bez adresy. Ale než budu vyřízenej, budu zpívat a malovat a tančit a šukat a křičet město, protože je moje. Je kurevsky moje. To je ten důvod.

"Jde o to, jestli žiju," dokončím to. A pak se obrátím k němu a vztekle na něj hledím. Jestli nechápe, tak může jít do prdele. "Pověz mi, co mám dělat."

V Paulově tváři se cosi změní. Teď pozorně naslouchá. Naslouchá mně. Takže vstane a odvede mě na moji první opravdovou lekci.

Tohle je ta lekce: velký města jsou jako všechny ostatní živý bytosti, naroděj se a dospějou, utahaj se, a až přijde jejich čas, tak umřou.

Nemusím to ani říkat, co? Každý, kdo někdy přijel do opravdovýho velkoměsta, tohleto tak nebo onak cítí. Všichni tihle venkovani, co města nenáviděj, se jich bojejí právem; města jsou vážně jiný. Svoji vahou tlačí na svět, protrhávají látku reality, jako... jako černý díry, třeba. Jo. (Občas chodím do muzeí. Je v nich chládek a Neil deGrasse Tyson je rajcovní.) Jak přichází do měst víc a víc lidí a ukládají do nich svoji cizost a pak odcházej a nahrazují je jiný, ta trhlina se zvětšuje. Nakonec už je tak hluboká, že vytvoří kapsu, spojenou jenom tenoulinkým vláknem... něčeho... s něčím. Mluvíme prostě o tom materiálu, ze kterýho jsou města stvořený.

Tohleto odtržení města nastartuje určitej proces a v tý kapse se spousta částí města začne rozmnožovat a specializovat. Jeho stoky se natáhnou na místa, kde není potřeba vody. Jeho slumům narostou zuby. Jeho uměleckejm centrům drápy. A normální věci ve městě, jako doprava a výstavba a podobně, dostanou rytmus podobnej tlukotu srdce, kterej uslyšíte, když ten hluk nahrajete a pustíte zrychleně pozpátku. Město se... urychlí.

Ne každý město to dotáhne takhle daleko. Na tomhle světě kdysi bejvalo pár skvělejšch měst, jenže potom to tady Kolumbus indiánům všechno pojebal, takže jsme museli začít odznova. New Orleans to nedalo, jak řekl Paulo, ale přežilo,

a to už je něco. Může to zkusit znova. Mexico City má dobře našlápnuto. Ale New York je první americký město, který toho bodu dosáhne.

Těhotenství může trvat dvacet nebo dvě stě nebo dva tisíce let, ale nakonec přijde čas. Pupeční šňůra se přetne a město se stane samostatným tvorem, kterej dokáže stát na roztrženejch nohou a dělat... no, prostě kurva to, co už tak živá a myslící bytost, která má podobu velikánskýho města, dělat chce.

A stejně jako to chodí se vším jiným v přírodě, existujou věci, který číhají na tuhle chvíli a doufají, že ten nádhernej nověj život uštvoú a spolknou i s chlupama.

Proto je tu Paulo, aby mě učil. Proto umím vyčistit městu plíce a protáhnout a namasírovat mu asfaltový údy. Jsem porodní bába, chápete.

Hejbu městem. Hejbu s ním každej pitomej den.

Paulo mě vezme k sobě domů. Je to jenom byt na Lower East Side, kterej si pronajal na léto, ale mně to přijde domácký. Bez ptaní použiju jeho sprchu a sním trochu jídla z jeho lednice, čistě abych viděl, co on na to. On na to vůbec nic, akorát si zapálí, nejspíš aby mě nasral, říkám si. Z blížkejch ulic slyším sirény — je jich hodně, nejsou daleko. Z nějakýho důvodu si říkám, jestli nehledají mě. Nahlas to neřeknu, ale Paulo vidí, jak sebou škubnu. Říká: „Zvěstovatelé Nepřítele se budou skrývat mezi parazity města. Varuj se před nimi.“

Pořád z něj padají takovýhle kryptický hlášky. Něco z toho dává smysl, jako třeba když přemítá nahlas, že za tím vším,

proč existují velkoměsta a ten proces, co je vytváří, je nějaký účel, nějaký důvod. To, že Nepřítel útočí ve slabý, zranitelný chvilce a jen využívá příležitosti, by klidně mohlo být zahřívací kolo pro něco většího. Jenže Paulo taky mele pěkný kraviny, jako třeba když mi řekne, že bych měl zkusit meditaci, abych se líp naladil na potřeby města. Jako kdybych se skrz to mohl protlouct s jógou pro bílý holky.

„Jóga pro bílý holky,“ přikyvuje Paulo. „Jóga pro indický chlapy. Raketbal pro burzovní makléře a házená pro školáky, balet a merenga, odborový svazy, galerie v SoHo. Budeš ztělesňovat město o milionech lidí. Nemusíš všemi být, ale musíš vědět, že jsou tvojí součástí.“

Směju se. „Raketbal? S touhle píčovinou já nemám nic společného, chico.“

„Město si z nich všech vybralo tebe,“ říká Paulo. „Jejich život závisí na tobě.“

Možná. Ale pořád mám hlad a jsem v jednom kuse unavený, v jednom kuse vydešený, nikdy nejsem v bezpečí. K čemu je dobrý být důležitý, když po vás nikdo ani neštkne?

Pozná, že už si nechci povídat, a tak vstane a jde do postele. Já sebou hodím na kanape a vytuhnu. Jak mrtvola.

Mám sen, sen mrtvol, o temném místě pod těžkýma studenýma vlnama, kde se cosi slizce převaluje a rozvinuje a míří to k ústí Hudsonu v místě, kde se vlévá do moře. Míří to ke mně. A já jsem moc slabý, moc bezmocný, moc zkoprnělej strachem, takže nemůžu dělat nic, jen se kroutit pod dravčím pohledem toho netvora.

Něco sem nějak přiletí z dalekého jihu. (Nic z toho všeho není úplně skutečný. Všechno to běhá po tom tenkém vlákně, který propojuje realitu města s realitou světa. *Důsledky* se stanou ve světě, řekl Paulo. *Příčina* se soustřeďuje okolo

mě.) Dostane se to mezi mě — ať už jsem kdekoli — a tu věc, co se po mně sápe — ať už je kdekoli. Něco obrovskýho mě chrání — jen pro tuhle chvíli, jen na tomhle místě —, i když z veliký dálky cítím další obry, jak si odkašlávají, bručí a vstávají, připravují se. Varujou Nepřítele, že musí dodržovat pravidla konfliktu, který týhle prastarý bitvě vládne odjakživa. Není dovolený vyjet po mně moc brzo.

Můj ochránce vypadá v tomhle neskutečným prostoru snu jako drahokam rozprostřenej do šíře, jeho fazety jsou pokrytý špínou a smrdí černým kafem a rozšmelcovanou trávou na fotbalovém hřišti, hlukem pouliční dopravy a dobře známým kouřem cigaret. Výhrůžně tasí řadu šavlovitě zahnutých traverz, jenom na chvilinku, ale to stačí. To, co už se rozvínovalo, ucukne a našťavaně se to stáhne do svý studený jeskyně. Ale vrátí se to. I to je tradice.

Vzbudím se. Na pólce obličeje mě hřejou sluneční paprsky. Jenom sen? Vrávoravě dojdou do pokoje, kde spí Paulo. „São Paulo,“ zašeptám, ale on se neprobudí. Nasoukám se k němu pod příkrývku. Když se vzbudí, nesáhne po mně, ale ani mě neodstrčí. Dám mu najevo, že jsem mu vděčnej a že má důvod pustit mě pozdějc zase dovnitř. Zbytek bude muset počkat, než seženu kondomy a než si Paulo vyčistí tu svoji cigaretovou hubu. Potom se znova osprchuju v jeho sprše, oblíknu si šaty, co jsem si vypral v jeho umyvadle, a zatímco on ještě chrápe, namířím si to ven.

Knihovny jsou bezpečný. V zimě je tam teplo. Když nečivíte do dětskýho oddělení nebo se nepokoušíte na počítačích napíchnout na pornostránky, každému je jedno, jestli tam prosedíte třeba celej den. Knihovna na Dvačtyřicátý — ta se lvama — takováhle není. Knihy se tam nedaj půjčit s sebou. Ale přesto je bezpečná jako jiný knihovny, a tak

se usadím v koutku a čtu všechno, co je na dosah: městský daňový zákony, *Ptáci Hudsonského údolí*, *Co čekat, když čekáte dítě ve velkoměstě* — newyorské vydání. Vidíš, Paulo? Říkal jsem ti, že poslouchám.

Blíží se poledne a já zamířím ven. Schody před knihovnou jsou plný lidí, který se smějou, povídaj si a fotěj se s tyčkama na selfie. Naproti u vchodu do metra stojí policejní těžko-oděnci a staví turistům na odív zbraně, aby se cítili v New Yorku bezpečně. Koupím si klobásku a sním ji pod tlapama jednoho ze lvů. Pod Statečností, ne pod Trpělivostí. Vím přece, v čem jsem dobřej.

Jsem nacpanej masem a uvolněnej a přemejšlím o věcech, co nejsou moc důležitý — jako třeba jak dlouho mě u sebe Paulo nechá a jestli můžu jeho adresu použít, abych si zažádal o tohle nebo támhleto —, takže přestanu sledovat ulici. Dokud mi po těle nepřejede z boku mrazení. Ještě než vůbec zareaguju, už vím, co to je, ale jsem zase jednou neopatrnej, protože se tam otočím a kouknu se... Blbost, kravina, přece kurva vím, jak to chodí, poldové v Baltimoru zlomili chlapovi páteř jen proto, že navázal oční kontakt. Ale když zmerčím ty dva na rohu naproti schodům do knihovny — malýho bledýho chlápka a vysokou černou ženskou, oba v modrý, která je skoro až černá —, všimnu si něčeho, co mi zažene strach, protože je to náramně divný.

Je jasnej, slunečnej den a na obloze není ani mráčku. Lidi, co choděj kolem poldů, vrhají krátký, tvrdý odpolední stíny, stěží viditelný. Ale pod těmahle dvěma se stíny sbírají a vlní, jako by stáli pod svým soukromým bouřkovým mračnem. A jak je pozoruju, ten chlápek se začne *natahovat*, něco takovýho, postava se mu pomaličku deformuje, až má jedno oko dvakrát tak velký než druhý. Pravý rameno mu

pomalu bobtná, jako by si ho vykloubil. Jeho spoléčnice si toho zřejmě ani nevšimla.

Pááni, no to ne. Vstanu a začnu se proplítat davem na schodišti. Dělam to, co v takovém případě dělávám obvykle, pokouším se odklonit jejich pohled — ale tentokrát je to jiný. Ty moje zrcadla zaprasí něco jako ulepenej kus levný žvejkačky. *Cejtím*, jak mě začali sledovat, mým směrem se pohne něco obrovitýho a špatnýho.

Ani potom si nejsem jistej — ze spousty skutečnejch poldů sadismus ukapává a sálá úplně stejně —, ale nechci riskovat. Moje město je bezbranný, ještě nenarozený, a není tu Paulo, aby mě ochránil. Musím se o sebe postarat sám jako vždycky.

Jdu jakoby nic, dokud nejsem na rohu, a pak do toho šlápnu, nebo to aspoň zkusím. Zasraný turisti! Překážej na chodníku, zastavujou se, aby se koukli do mapy a vyfo-tili si nějakou blbost, která je jinak každému ukradená. Tak jsem se soustředil na to, že jim v duchu nadávám, až jsem zapomněl, že můžou bejt taky nebezpečný. Někdó zaječí a popadne mě za ruku, jak si to hasím kolem, a když se vykrouтім, slyším, jak nějakěj chlap křičí: „On jí chtěl ukrást kabelku!“ *Mrcho, nešlohnul jsem nic*, pomyslím si, ale pozdě. Vidím, jak jiná turistka sahá po mobilu a volá policii. Každěj polda v týhle oblasti teď půjde po krku každému černému chlapovi bez ohledu na věk.

Musím vodsad' vypadnout.

Přímo přede mnou je stanice Grand Central, sladkej příslib podzemky, jenže před vchodem se poflakujou tři policajti, a tak prudce zahnu doprava a pustím se Jedenačtyřicátou. Za Lexington avenue davy řídnu, ale kam dál? Střihnu to sprintem přes Třetí avenue navzdory provozu, je dost děravej na to, abych přeběh. Jenže začínám bejt unaveněj,

protože jsem vychrtlý chlápek, co nedostal moc najíst, žádná běžecká hvězda.

Jdu ale dál, i když mě píchá v boku. Cítím ty divný policajty, ty *zvěstovatele Nepřítele*, docela blízko za sebou. Zem se otrásá pod jejich obříma, neohrabanýma krokama.

Asi tak blok odsud slyším sirénu, která se přibližuje. Kurva, na dohled už je budova Spojených národů, nepotřebuju, aby po mě šla ještě Tajná služba nebo co. Vezmu to doleva uličkou a zakopnu o dřevěnou paletu. Zase štěstí — zrovna když sebou fláknu, kolem ústí uličky přejede policajní auto a posádka mě nevidí. Zůstanu ležet a pokouším se popadnout dech, dokud neslyším, že hluk motoru zanikl v dálce. Když se mi zdá, že jsem v bezpečí, nadzvednu se na rukou. Ohlídnu se, protože město kolem mě se kroutí, beton se třese a vzdouvá, všechno od skalního podloží až po bary na střeše se snaží jak může, aby mi to řeklo: běž. Běž. Běž.

V uličce za mnou se tlačí... tlačí... co to kurva je? Nemám pro to slova. Má to až moc rukou, moc nohou, moc očí a všechny se upíraj na mě. Někde v té mase zahlídnu kudrlinu černých vlasů a pak blond vlasy, a najednou pochopím, že tohle jsou — tohle je — ti mí dva policajti. Jediná děsná obludnost. Jak se to celý snaží vecpat do úzkýho prostoru, zdi uličky praskají.

„Ale. Kurva. Ne,“ lapám po dechu.

Vyškrábu se na nohy a vyrazím jak blesk. Zpoza rohu vyjede z Druhý avenue hlídkovej vůz a já ho nezahlídnu včas na to, abych se skrčil a oni mě neviděli. Z tlampačů rve něco nesrozumitelnýho, nejspíš *Zabiju tě*, a to mě fakt ohromí. Copak neviděj tu věc za mnou? A nebo na ni prostě serou, protože ji nemůžou pumpnout o žádný prachy? Ať mě kurva zastřeje. Lepší než to, co se mnou asi provede ta věc.

Zabočím doleva do Druhý avenue. Policejní auto za mnou nemůže kvůli provozu, ale to dvojhlavý policejní monstrum nezastaví nic. Pětačtyřicátá. Sedmačtyřicátá a nohy mám jak z roztavený žuly. Padesátá a mám pocit, že umřu. Infarkt, takhle mladej; chudák kluk, měl jíst víc bio; měl to brát s klidem a nevztekát se tolik; když ignoruješ všechno, co je na světě špatnýho, svět ti nemůže ublížit; no jo, dokud tě teda stejně nezabije.

Přeběhnu ulici, risknu pohled dozadu a vidím, jak se cosi vyvalilo na chodník, má to nejmíň osm nohou a třema nebo čtyřma rukama se to odstrkuje od budovy, jak se to trošku kymácí... a pak to zamíří rovnou ke mně. Je to ten Megapolda a dohání mě. *Kurva kurva ale kurva to přece ne.*

Mám jedinou možnost.

Zabočím doprava. Třiapadesátá, proti autům. Domov důchodců, park, promenáda... na to seru. Lávka pro pěší? Taky. Zamířím přímo na šestiproudej tankodrom jménem Okruh Franklina Delano Roosevelta, průchod zakázán, pěšky nepřecházet, jestli nechcete bejt rozježděný až do Brooklynu. A za ním? Řeka East River, jestli to přežiju. Jsem vyděšený dokonce až tak, že zkusím v tý podělaný stoce plavat. Jenže nejspíš zkolabuju už ve třetím pruhu a asi tak padesátkrát mě přejedou, než vůbec někoho napadne dupnout na brzdu.

Megapolda za mnou vydá vlhký, opuchlý *hmchmm*, jako kdyby si odkašlával, než mě spolkne. Skočím

přes zábranu a běžím po trávě do pojebanýho pekla jeden pruh stříbrný fáro dva pruhy trouběj trouběj trouběj tři pruhy KAMION S NÁVĚSEM CO DĚLÁ ZASRANEJ KAMION NA FDR JE MOC VYSOKEJ TY BLBEJ VENKOVSKÉJ BURANE kvílení čtyři pruhy ZELENÝ TAXI kvílení Smart chachacha

roztomilej pět pruhů stěhovací auto šest pruhů a modrej lexus se mi těsně otře o šaty troubí je pryč kvílení kvílení kvílení

kvílení

kvílení kovu a pneumatik, jak se realita natahuje, a kvůli Megapoldovi nikdo nezastaví — ten sem nepatří a FDR je tepna plná života, kolujou v ní živiny a síla a drzost a adrenalin, auta jsou bílý krvinky a ta věc je dráždivá látka, infekce, útočník, na kterýho město nebere žádný ohledy a nezná milost

kvílení, a Megapolda je roztrhanej na kusy tím kamionem a taxíkem a lexusem, a dokonce i tím rozkošným smartíkem, kterej trochu vybočí, aby přešel jeden kus, co se kroutí fakt hodně. Zhroutím se na čtvercovej kus trávníku, bez dechu, roztřeseney, sípám, dokážu se tak akorát dívat, jak to rozdrťí tuet údů, vymáčkne dva tucty očí a hubu skládající se hlavně z dásní to roztrhne od sanice k patru. Zbytky netvora blikají jako monitor s vadným kabelem, chvíli jsou průhledný, chvíli normální — jenže FDR se nezastaví ani náhodou, leda kvůli prezidentský koloně anebo když hrajou Knicks, a tahle věc sakrajistě není Carmelo Anthony. Brzo z ní nezbude nic než napůl reálný šmouhy na asfaltu.

Přežil jsem to. Ach Bože.

Chvilku brečím. Není tu mámin přítel, aby mi jednu lísknul a řekl mi, že nejsem chlap. Táta by byl řek, že je to v pohodě — slzy znamenají, že seš naživu —, jenže táta umřel. A já žiju.

Končetiny mě pálej a jsou slabounký, přinutím se vstát, pak zase spadnu. Všechno bolí. Je tohleto ten infarkt? Je mi blbě. Všechno se třese, rozmazává se mi to před očima. Možná mě ranila mrtvice. Přece nemusíte bejt starý, aby vás

to kleplo, ne? Dopotácím se k popelnici a přemejšlím, jestli se do ní vybleju. Na lavičce leží nějaký stařík — já tak za dvacet let, jestli to vůbec dám. Jak dávím naprázdno, staroch otevře oko a kriticky sešpulí rty, asi jako že on by dokázal dávat líp i ve spaní.

Utrousí: „Je čas“ a otočí se ke mně zády.

Čas. Najednou musím jít. Ať je mi blbě, nebo ne, ať jsem vyčerpanej, nebo ne, něco... mě táhne. Na západ, do centra města. Odrazím se od popelnice, obejmu si tělo pažema, protože se třesu, a potácím se směrem k lávce pro pěší. Když přecházím nad jízdnicí pruhami, přes který jsem předtím přeběh, kouknu se dolů na blikající zbytky mrtvého Megapolda. Už jsou zatlačeny do asfaltu kolama stovek aut. Ale některý chuchvalce nebo kapky sebou pořád škubou, a to se mi nelíbí. Infekce, průnik. Chci, aby to zmizelo.

My chceme, aby to zmizelo. Ano. Je čas.

Zamrkám a najednou jsem v Central Parku. Jak jsem se sem kurva dostal? Jsem dezorientovanej, a teprve když vidím černý boty, uvědomím si, že mímám další párek policajtů, jenže tihle dva mě neotravujou. Přitom by měli — vychrtlej kluk, kterej se klepe jakoby zimou, když je červen..., i kdyby měli udělat jen to, že mě někam odvedou a strčej mi do zadku zvon na čištění hajzlů, přece by nějak reagovat měli. Místo toho mám pocit, jako bych tam nebyl. Zázraky se dějou, Ralph Ellison měl pravdu, žádný člen NYPD vám nezkrvívá ani vlasek na hlavě, halelujá.

Jezero. Bow Bridge: ten litinový mostek je místem přechodu. Zastavím se tam, stojím tam — a vím... všechno.

Všechno, co mi řekl Paulo: je to pravda. Kdesi za hranicemi města se probouzí Nepřítel. Vyslal své zvěstovatele a ti selhali, ale Nepřítel aspoň poskvřnil město nákazou, a ta

se šíří s každým autem, který přejede přes každyčkej (teď už mikroskopickéj) kousíček substance Megapoldy, a tím Nepřítel získal opěrný bod. Použije ho jako kotvu, s její pomocí se vytáhne z temnot, nahoru do světa, k teplu a světlu, k tomu vzdoru, kterej jsem já, k tý rozvíjející se celistvosti, která je *moje město*. Tenhle útok nebyl samozřejmě všechno. To, co přichází, je jenom ten nejmenší zlomek starýho, prastarýho zla Nepřítele, jenomže i ten je víc než dost, aby zmasakroval jednoho chudýho, uštvanýho kluka, kterej ani nemá opravdový velkoměsto na svoji ochranu.

Zatím ne. Je čas. Ještě *včas*? Uvidíme.

Na Druhý, Šestý a Osmý avenue mi rupne voda. Myslím jako trubky. Vodovodní potrubí. Hroznej bordel, zkomplikuje to večerní dopravu z práce. Zavřu oči a vidím to, co nikdo jinej nevidí. Cítím stahy a rytmus reality, kontrakce pravděpodobnosti. Natáhnu ruce a sevřu zábradlí mostu přede mnou a cítím stejnoměrnej, silnej tep, co jím probíhá. *Vedeš si dobře, bejby. Vedeš si skvěle.*

Něco se začíná přesouvat. Zvětšuju se, obsahuju všechno kolem. Sahám až k nebesům, jsem těžkej jak základy města. Se mnou jsou tu další, tyčej se k nebi, sledujou mě — kosti mých předků ležící pod Wall Street, krev mých předchůdců vmáčknutá do laviček v Christopher Parku. Ale ne, *noví* další, moji noví soukmenovci, mohutný obtisky do materie času a prostoru. São Paulo dřepí opodál, kořeny sahá až ke kostem mrtvýho Machu Picchu, hledí moudře a trošku sebou trhne při vzpomínce na svoje vlastní, poměrně nedávný traumatický zrození. Paříž se dívá s odtažitým nezájmem, mírně dotčená, že vůbec nějaký město z naší nevkusný zbohatlický země dokázalo dojít k týhle proměně; Lagos jása, že je tu nověj kámoš, co zná tlačení a spěch, humbuk, švindl, rvačku.

A další, spousta dalších, všichni se dívají, čekají, jestli jejich počty vzrostou. Anebo ne. Kdyby nic jiného, aspoň dosvědčej, že já, že my, jsme na jeden skvělejší okamžik byli velký.

„Dokážem to,“ říkám, svírám zábradlí a cítím stahy města. Všude po městě lidi nastraží uši a zmateně se rozhlížejí. „Ještě kousek. No tak pojď.“ Jsem vyděšená, ale tohle se nedá uspěchat. *Lo que pasa, pasa* — kruci, teď mám v hlavě tuhle písničku, mám ji v sobě jako zbytek New Yorku. Všechno je to tady, přesně jak říkal Paulo. Mezi mnou a městem už není žádný rozdíl.

A jak se nebesa rozvlnějí, sjedou dolů a roztrhnou se, Nepřítel se vykroučí z hlubin a jeho řev překlene realitu —

Jenže už je pozdě. Šňůra se přetrhla a my jsme tu. Začínáme být! Stáváme se městem! Stojíme, zdraví a celí a nezávislí, a dokonce se nám ani netřesou nohy. Máme to. S městem, co nikdy nespí, jsi svoji šanci prospal, synku, tak nám sem kurva netahej ty své šupinatý nadpřirozený sračky.

Pozvednu paže a ulice poskočí. (Je to skutečný a přitom není. Zem se otřese a lidi si pomyslejí: *Hm, ta podzemka dneska vážně rachotí.*) Zapřu se nohama do země a jsou to nosníky, kotvy, skalní podloží. Nestvůra z hlubin zavřeští a já se zasměju, jsem celej blaženej z poporodních endorfinů. *Tak pojď.* A když na mě vyrazí, dám netvorovi bodyček dálnicí Brooklyn-Queens, natáhnu mu jednu Inwood Hill Parkem, tvrdě do něj shora praštím loktem Jižního Bronxu. (Dneska večer bude ve zprávách, že na deseti staveništích došlo ke zřícení demoličních koulí. Městský bezpečnostní předpisy jsou tak benevolentní; hrůza, hrůza.) Nepřítel na mě zkouší nějaký zkurvený kroutivý figle — je samý chapadlo — a já zavrčím a zakousnu se do něj, protože Newyorčani sežerou skoro tolik suši jako Tokio, včetně té rtuti a všeho.

Aha, teď brečíš! Ted' bys chtěl zdrhat? Né, panáčku. Tos přišel do špatnýho města. Přišlápnu tomu držku k obrubníku celou vahou Queensu a něco v tý potvoře rupne a krvácí z ní měňavá tekutina přes celej stvořenej svět. To je pro ni šok, protože ji celý staletí nikdo pořádně nezranil. Udělá zuřivej výpad, rychlejc, než stačím vykrýt, a odkudsi z místa, který většina města nevidí, šlehne chapadlo velký jako mrakodrap a udeří do Newyorskýho přístavu. Vykřiknu a padnu k zemi, slyším, jak mi praskaj žebra, a — to ne! — Brooklyn poprvý za desítky let zažije velký zemětřesení. Williamsburskej most se zkroutí a praskne jako tříska na podpal; Manhattan zaúpí a naštěpne se, ale našťestí vydrží. Cítím každou smrt, jako by byla moje vlastní.

*Za tohle tě kurva zabiju, mrcho, pomyslí si, i když nemyslím. Zuřivost a žal mě dohnaly do stavu pomstychtivosti mimo skutečnost. Bolest nic neznamená; tohle fakt nezažívám poprvý. Moje žebra úpěj, ale vstanu a zapřu se nohama jako chlápek, co chčije z vejšky. Potom zasypu Nepřítele dvojúderem longislandský radiace a toxicejch splašků z Gowanuskýho průplavu, který pálej jako kyselina. Znova zavřeští bolestí a odporem, ale *Do píči s tebou, ty sem nepatříš, tohle město je moje, vypadni!* Aby to mrcha konečně pochopila, sekám ji longislandskou nadzemkou, dlouhýma zlýma houkajícíma vlakama; a abych prodloužil její utrpení, do ran jí nasypu sůl vzpomínek na cestu na letiště LaGuardia a zase zpátky autobusem.*

A co takhle přidat ke zranění urážku? Praštím ji do zadnice Hobokenem, takže se na ni jako bič Boží snese opilecká zuřivost deseti tisíc rádobydrsných kluků. Newjerseyská přístavní správa to dotáhla až na čestnej New York, mamrde; právě jsi dostal jerseyfacku.

Nepřítel je součástí přírody stejně stoprocentně jako každý velkoměsto. Naše rození a růst se nedá zastavit, a s Nepřítelem zase nemůže nikdo skoncovat. Zranil jsem jenom jeho malinkou část — ale sakra dobře vím, že tuhle část jsem poslal zpátky dolámanou. Dobře. Jestli někdy přijde čas na konečný zúctování, aspoň si dobře rozmyslí, jestli na mě zaútočí.

Na mě. Na nás. Ano.

Když uvolním stisk a otevřu oči, vidím, jak si to ke mně po mostě rázuje Paulo, v hubě další hroznou cigaretu, a na prchavou chvilku ho zase vidím jako to, co je: to něco z mého snu, co se šířilo od obzoru k obzoru, samý třpytivý věžičky a páchnoucí slumy a ukradený rytmy přenačený s noblesní krutostí. Víím, že taky on zahlídl, co jsem já, všechen ten můj lesk jako blesk, můj křik. Možná to viděl vždycky, ale teď má v očích *obdiv*, a to se mi líbí. Přijde a nabídne mi rámě, aby mě podepřel, a říká: „Gratuluju,“ a já se zakřením.

Žiju město. Vzkvétá a je moje. Jsem jeho ctihodnej avatar — a společně? My se

nikdy

nezalek—

ale kurva

něco se nám zvirtlo.

Avatar se zhroutí, a přestože se ho São Paulo snaží zachytit, padne na tlustá, stará a tvrdá prkna mostu. A právě narozené město New York se na vrcholu vítězství zachvěje.

Paulo dřepí vedle omdlelého chlapce, který New York ztělesňuje, mluví za něj a bojuje, a pak pohlédne na nebe a zamračí se — obloha totiž zabliká. Chvilku je to mlhavá polední modř severovýchodní červnové oblohy, potom cosi temnějšiho, červenějšiho, co připomíná západ slunce. Paulo podezřívavě přimhouří oči a rozhlíží se, a tu zablikají i stromy v Central Parku — stejně jako voda, dokonce sám vzduch. Jsou jasné, pak potemní, znovu se rozjasní. Rozčeří se jako kruhy na vodě, pak téměř znehybní, náhle se znovu rozčeří; vzduch zvlhne a zavane lehká bríza, pak znehybní a slabě páchne po štiplavém dýmu; pak znovu zvlhne. Stačí chvilka a avatar se Paulovi rozplyne v rukou. Je to jistá varianta situace, které už byl kdysi svědkem, a na okamžik strne strachem — ale ne, město nezemřelo, díkybohu. Paulo cítí, že entita okolo něj je přítomná a živá..., ale ta přítomnost je mnohem, mnohem slabší, než by měla být. Mrtvě narozené dítě to není, ale chybí rovněž známka zdraví a úplné pohody. Došlo k poporodním komplikacím.

Paulo vytáhne telefon a vytočí zahraniční číslo. Osoba na druhém konci to zvedne po prvním zazvonění a vzdychne: „Přesně toho jsem se bál.“

„Takže jako Londýn,“ poznamená Paulo.

„Těžko říct. Ale ano, zatím jako Londýn.“

„Kolik myslíš, že jich bude? Metropolitní oblast zasahuje do tří států —“

„Nevytvářejme si domněnky. Prostě ‚víc‘, ale to už není tvoje věc. Najdi jednoho. Oni už se navzájem vyhledávají.“ Odmlka. „Město je pořád zranitelné, chápeš. Proto si ho vzalo k sobě, do úschovy.“

„Já vím.“ Paulo se vztyčí, aby uhnul dvojici běžců. Za nimi projede cyklista, přestože na tuhle stezku nesmí. Po cestě nedaleko odtud projedou tři auta, přestože do této části Central Parku smějí jen chodci a cyklisté. Město si dál dělá naschvály, samo sobě navzdory. Paulo si uvědomí, že pátrá v lidech kolem sebe po známkách nebezpečí: deformující se těla, příliš strnulý postoj nebo příliš upřený pohled. Zatím nic.

„Nepřítel byl odražen,“ řekne nepřítomně do telefonu. „Zápas dopadl... přesvědčivě.“

„Stejně si krej záda.“ Hlas se odmlčí a chrchlavě si odkašle — dráždí ho smog. „Město živé je, takže bezbranné není. Tobě určitě nepomůže, ale svoje lidi pozná. Popožeň je, ať si pohnou. Nikdy není dobré, když město zůstane takhle trčet na půl cesty.“

„Dám si pozor,“ říká Paulo a pořád bedlivě zkoumá okolí. „Asi je fajn vědět, že ti to není fuk.“ Odpoví mu cynické odfrknutí, ale Paula to nicméně přiměje k úsměvu. „Napadá tě, kde začít?“

„Jako dobrý začátek by se mi jevil Manhattan.“

Paulo si dvěma prsty sevře kořen nosu. „To je dost velké území.“

„No tak to abys už začal, ne?“ Cvakne to a je ticho. Paulo našťavaně vzdychne a pustí se znova do díla.

Začínáme Manhattanem a Bitvou na Okruhu FDR

Někde v tunelu před Pensylvánským nádražím zapomene, jak se vlastně jmenuje.

Nejdřív si toho nevšimne. Má plné ruce práce s tím, co tak lidi obvykle dělávají, když se blíží k cílové stanici: uklízí pytlíky od preclíků a plastové lahve od snídaně, cpe plandající napájecí kabel od notebooku do kapsy brašny, ujišťuje se, že si z přihrádky na zavazadla sundal kufr, a na okamžik ho zachvátí panika — ale pak si vzpomene, že kufr, má jen jeden. Ten druhý si nechal poslat napřed, bude na něj čekat v jeho bytě v Inwoodu, kde už čeká spolubydlící, protože ten dorazil o pár týdnů dřív. Oba budou postgraduálně studovat na —

— na, ehm —

— hm. Zapomněl, jak se univerzita jmenuje. Seznamovací kurz ale v každém případě začíná ve čtvrtek, takže má pět dnů na to, aby si na svůj nový život v New Yorku zvykl.

Vypadá to, že těch pět dnů se mu bude opravdu hodit. Jak vlak před nádražím zpomaluje, lidi si něco mumlají a šepotají, upřeně hledí do telefonů a tabletů a tváří se ustaraně. Nějaké neštěstí na mostě, terorismus, něco jako jedenácté září? On bude sice bydlet a pracovat mimo centrum, takže

by to na něj velký dopad mít nemělo — ale stejně to možná není nejlepší doba na to se sem stěhovat.

Jenže kdy je vůbec dobrá doba na to, aby člověk začal nový život v New Yorku? On to zvládne.

Zvládne to na jedničku. Vlak zastavuje a on vystupuje jako první. Je rozčilený, ale snaží se vypadat v pohodě. Ve velkoměstě bude všechno záležet jen na něm, buď půjde ke dnu, nebo začne plavat. Někteří jeho kolegové a příbuzní to považují za vyhnanství, za totální odchod —

— ačkoli zrovna v tom okamžiku si nedokáže vybavit jména ani tváře žádného z nich —

— ale na tom nezáleží, protože oni to nechápou. Znají ho takového, jaký býval, a možná takového, jaký je teď. Ale New York, to je jeho budoucnost.

Na nástupišti je horko a na eskalátoru nával, ale on se cítí skvěle. Takže když dojede nahoru a znenadání — v okamžiku, kdy šlápne na podlahu z leštěného betonu — se s ním celý svět překlopí, je to hodně divné. Jako by se mu všechno naklánělo před očima, ošklivé zářivky na stropě se chladně, neúprosně rozzáří a podlaha se jakoby... vzedme? Přihodí se to rychle. Svět se otočí naruby a jemu se zvedne žaludek a uši mu zalehnou kolosálním, mnohohlasým řevem. Ten zvuk do jisté míry dobře zná — každý, kdo byl někdy na stadionu, kde se hrál důležitý zápas, už něco podobného slyšel. Nad Pensylvánským nádražím stojí Madison Square Garden — možná to jde odtamtud? Jenže tenhle zvuk je mohutnější. Těch lidí jsou *miliony*, a ne tisíce, a každý hlas ještě zní ozvěnou sám přes sebe, bobtná a přesunuje se do sfér mimo zvuk, do barev a chvění a emocí, takže on si připlácne dlaně na uši a zavře oči, jenže zvuk nepřestává —

Vší tou kakofonií se ovšem táhne jedna melodie, opakovaný motiv — zvuk, slovo a myšlenka. Jediný vztekle ječící hlas.

Jdi do prdele, sem nepatříš, tohle město je moje, vypadni!

A mladý muž si ve zmatku a hrůze pomyslí: *Já? To... to já sem nepatřím?* Nikdo mu neodpoví a z pochybnosti v jeho nitru se stane samostatný backbeat, který nelze přeslechnout.

Zničehonic řev zmizí. Nahradil ho jiný, někde blíž a s ozvěnou, a je nějak nepopsatelně menší. Částečně je to nahrávka vyřvávající z tlampačů nad hlavou: *„Na páté koleji nastupujte do vlaku směr New Jersey jih, se zastávkou na letišti Newark.“* Zbytek je hluk obrovského prostoru plného lidí, kteří si jdou každý po svém. Vtom si mladík vzpomene a všechno kolem se složí do srozumitelného obrazu: Pensylvánské nádraží. Nepamatuje si, jak se stalo, že teď klečí na jednom kolenu pod cedulí s odjezdy vlaků a tiskne si roztřesenou ruku k obličeji. Nestál snad na eskalátoru? Ani si nepamatuje, že by kdy viděl ty dva lidi, kteří se krčí před ním.

Zamračí se na ně. „To vy jste mi teď říkali, abych vypadl z města?“

„Ne. Říkala jsem: ‚Mám zavolat záchranku?‘“ odpovídá žena. Nabízí mu vodu. Vypadá spíš skepticky než ustaraně, jako by ho podezřívala, že možná tu divnou mdlobu nebo záchvat, kvůli kterému se očividně skácel uprostřed Pensylvánského nádraží, jenom předstíral.

„Já... ne.“ Zavrtí hlavou a snaží se soustředit. Ani voda, ani záchranka ho nezbaví těch divných hlasů v hlavě ani halucinací ze zplodin motoru lokomotivy, nebo co to vlastně je. „Co se stalo?“

„Jenom jste si tak náh kecnul na zem,“ říká muž, který se k němu sklání. Je tělnatý, středního věku, Hispánc se světlou pletí. Silný newyorský přízvuk, laskavý tón. „Chytili jsme vás a odtáhli vás semhle.“

„Áá.“ Všechno je pořád divné. Svět kolem už se netočí, ale ten hrozný, vrstevnatý řev mu v hlavě zní pořád — jenom tlumeněji, přehlušený místní a neutuchající kakofonií Pensylvánského nádraží. „Myslím, že... jsem v pořádku?“

„No, neříkáte to moc jistě,“ praví muž.

To proto, že si opravdu jistý není. Zavrtí hlavou, pak znova, když mu žena přistrčí pod nos lahev s vodou. „Zrovna jsem se napil ve vlaku.“

„Třeba máte nízkou hladinu cukru v krvi?“ Žena oddálí lahev a tváří se zamyšleně. Jak si teď mladík opožděně všiml, vedle ní dřepí malá holčička — a jsou si podobné skoro jako vejce vejci: dvě černovlasé, pihovaté Asiatky s upřímným obličejem. „Kdy jste naposled jedl?“

„No, asi před dvaceti minutami.“ Nemá zavrať ani se necítí slabě. Cítí se... „Nový,“ zamumlá bezmyšlenkovitě. „Cítím se... nový.“

Thouščík a žena s upřímnou tváří se na sebe podívají, zatímco holčička si mladíka kriticky změří, dokonce přitom i povytáhne obočí. „No a jste tu nový?“ zeptá se Thouščík.

„Cože?“ Ach ne. „Moje zavazadla!“ Ale má je hned vedle sebe. Dobří samaritáni mu je milosrdně vytáhli z eskalátoru i s ním a postavili je poblíž, mimo proudící davy. Je to trošku surreálný okamžik, protože mu konečně dojde, že tuhle ztrátu vědomí (nebo halucinaci nebo co to bylo) měl uprostřed mnohatisícového davu. A zřejmě si toho nevšiml nikdo kromě těchhle tří lidí. Cítí se ve velkoměstě osaměle. A zároveň ho ve velkoměstě někdo vnímá a stará se o něj. Na ten kontrast si musí chvíli zvykat.

„Vy jste musel přijít k nějakým fakt dobrým drogám,“ říká žena. Ale směje se při tom. Takže je to dobrý, ne? Aspoň nebude volat záchranku. Vzpomene si, že někde četl

o newyorském zákonu, podle kterého vás můžou šoupnout do ústavu a držet vás tam týdny, takže bude dobré ujistit své momentální zachránce, že on má hlavu v pořádku.

„Omlouvám se,“ říká a rázně vstane. „Možná jsem se jenom dost nenajedl nebo tak něco. Zajdu... zajdu si radši na pohotovost.“

Pak se to stane znova. Nádraží se mu zakymácí pod nohama — a najednou je budova v troskách. Kolem ani živáčka. Kartonový stojan na knihy před obchodem se smíšeným zbožím je překocení a všude leží rozsypané knihy Stephena Kinga v pevné vazbě. Slyší, jak v budově sténají nosníky, na podlahu se sype prach a oblásky, ve stropě cosi praská. Zářivky zablikají a pomalu se odtrhnou, jedno ze svítidel nad hlavou každou chvíli spadne ze stropu. On se nadechne a už chce varovně zakřičet.

Blik — a opět je vše v pořádku. Nikdo kolem nereaguje. Mladík hledí chvíli na strop, potom na muže a ženu. Pořád na něj civí. Všimli si, že reagoval na něco, co viděl, jenže rozbořené nádraží nespatri. Tlouštík mu položil ruku na paži, protože se asi zjevně zakymácel. Pro rovnovážné ústrojí vnitřního ucha musejí být psychotické záchvaty hotové peklo.

„Kupte si banány,“ radí mu tlouštík. „Draslík. Ten vám udělá dobře.“

„Nebo aspoň snězte něco pořádného,“ přitaká žena a přikyvuje. „Vy jste nejspíš jedl jenom čipsy, ne? Já ty předražené srágoro z jídelního vozu taky nesnáším, ale aspoň po nich neupadnete na ulici.“

„Já mám ráda párek v rohlíku,“ řekne holčička.

„To jsou srágoro, miláčku, ale jsem ráda, že ti to chutná.“ Vezme holčičku za ruku. „My už musíme jít. Jste v pořádku?“

„Jo,“ odpovídá. „Ale vážně, díky za pomoc. Člověk toho slyší spoustu o tom, jací jsou Newyorčani hulvátí, ale... díky.“

„Víte, my se chováme jako kreténí k lidem, kteří si začnou první,“ praví žena, ale usmívá se přitom. Potom se s holčičkou začnou proplétat davem pryč.

Tloušťík ho poplácá po rameni. „No, teď už nevypadáte, že byste sebou švihnul. Chcete, abych vám donesl něco k jídlu nebo nějaký džus nebo tak něco? Nebo banán?“ To poslední dodá celkem jízlivě.

„Ne, díky. Už je mi vážně líp.“

Tloušťík se zatváří pochybovačně, ale potom zamžiká, jak ho napadne něco jiného. „Heleďte, jestli nemáte peníze, tak to je v pohodě. Klidně vás založím.“

„Ó. Ale to ne, jsem v pohodě.“ Pozvedne svou brašnu s popruhem přes rameno. Jak si vzpomíná, stála skoro 1 600 dolarů. Tloušťík na brašnu nechápavě hledí. Jejda. „Ehm, v tomhle bude nejspíš cukr —“ V brašně má plastový kelímek ze Starbucks a v něm to slabě šplouchá. Napije se, aby tloušťíka uklidnil. Káva je studená a hnusná. Opožděně si vzpomene, že si nádobku dolil někdy včera, ještě než sedl na vlak doma v —

— v —

V tu chvíli si uvědomí, že si nedokáže vzpomenout, odkud je.

A i když se snaží, nemůže si ani vzpomenout, na kterou newyorskou univerzitu má chodit.

A právě v tu chvíli mu konečně dojde, že *neví, jak se jmenuje*.

Jak tam tak stojí, úplně šokovaný tou trojitou epifanií nicoty, tloušťík přičichne k jeho nádobce. „Když už jste tady, dejte si pořádný kafe,“ doporučí mu. „Z dobrého portorikánského obchodu, jo? A když jsme u toho, najezte se někde, kde to maj dobrý. No, jak se vlastně jmenujete?“

„Já, hm..." Mladík si masíruje krk a předstírá, že se hrozně potřebuje protáhnout — a zatím tiše panikaří, rozhlíží se a snaží se něco vymyslet. Připadá mu to jako zlý sen. Kdo sakra zapomene vlastní jméno? Pokud se týče jmen falešných, napadají ho jen ta nejběžnější, jako Bob nebo Jimmy. Zrovna se chystá říct *Jimmy*, úplně náhodně, ale potom, jak jeho pohled zoufale přejíždí kolem, zrak se čehosi chytí.

„Já jsem, hm... Manny," vyhrkne. „A vy?"

„Douglas." Tloušťák si dal ruce v bok a zjevně o něčem přemýšlí. Nakonec vytáhne náprsní tašku a podá mu vizitku. DOUGLAS AVECEDO, INSTALATÉR.

„Á, pardon, já vizitku nemám, ještě jsem nenastoupil do nové práce —"

„To neva," řekne Douglas. Pořád vypadá zamyšleně. „Koukejte, je nás fůra, co jsme tu kdysi byli noví. Kdybyste něco potřeboval, dejte mi vědět, jo? Vážně, je to v pohodě. Místo k přespání, poctivý jídlo, dobrou farnost, cokoli."

Je to neuvěřitelně laskavé. „Manny" se nenamáhá zamaskovat překvapení. „Teda. Já— Páni, chlape. Neznáte mě přece od mala. Mohl bych být sériový vrah nebo tak něco."

Douglas se uchechtne. „Násilníka ve vás teda fakt nevidím. Vypadáte..." Odmlčí se a pak se zatváří nějak něžněji. „Vypadáte jako můj syn. Dělá pro vás jen to, co bych chtěl, aby někdo jinej udělal pro něj. Jasný?"

Manny nějak ví: Douglasův syn je po smrti.

„Jasný," přitaká tiše. „Ještě jednou díky."

„Está bien, mano, no te preocupes." Pak mu mávne a zamíří směrem k vlakům linek A/C/E.

Manny hledí za odcházejícím mužem, pak strčí vizitku do kapsy a napadnou ho tři věci. Nejdřív mu dojde, že ho ten muž měl za Portorikánce. Potom, že možná bude muset vzít

Douglase za slovo, pokud jde o to místo k přespání, obzvlášť pokud si během příštích pár minut nevzpomene, kde bydlí.

Ta třetí věc ho přiměje vzhlednout k ceduli Příjezdy/Odjezdy, na níž našel slovo, které se právě stalo jeho novým jménem. Neřekl to slovo Douglasovi celé, protože v dnešní době mohou mít takováhle křestní jména, aniž by se jim někdo smál, jen ženy bílé pleti. Ale dokonce i v pozměněné formě mu to slovo — ta *identita* — připadá pravdivější než cokoli jiného v jeho životě. Právě tohleto on celou tu dobu je, aniž si to uvědomuje. Tímhle skutečně je. Ničím jiným nikdy být nepotřeboval.

Celé slovo zní *Manhattan*.

Na toaletách, ve světle sodíkových výbojek, se poprvé setká sám se sebou.

Je to dobrá tvář. Předstírá, že je mimořádně pečlivý při mytí rukou — na smradlavých veřejných záchodcích na Pensylvánském nádraží to určitě není špatný nápad —, a otáčí hlavu doprava doleva, prohlíží si sám sebe ze všech úhlů. Je mu už jasné, proč ho ten chlápek měl za Portorikánce: má nažloutle hnědou pleť a vlasy kudrnaté, ale zakroucené jen natolik, že kdyby si je nechal narůst delší, splývaly by mu podle tváře. Možná by ho za Douglasova syna pokládat mohli. (Portorikánec ovšem není. Aspoň tolik si pamatuje.) Oblečený je konvenčně: khaki kalhoty, košile s límečkem na knoflíčky, vyhrnuté rukávy, a přes zavazadlo má přehozené sportovní sako, asi kdyby byla moc zapnutá klimatizace, protože venku je léto a nejspíš přes třicet stupňů. Vypadá, jako by byl někde uprostřed té bezvěké nudy mezi „už ne kluk“ a třicátníkem, i když podle pár náhodně rozesetých šedých pramínků ve vlasech se spíš blíží té třicítce. Hnědé oči

za brýlemi s tmavě hnědými obroučkami. S brýlemi vypadá učeně. Vystoupilé lícni kosti, výrazná symetrická tvář, kolem úst se mu začínají rýsovat vrásky úsměvu. Vypadá dobře. Typický americký kluk rozšířený po celém kontinentu (nebílá verze), příjemně nevyhraněný.

Příhodný, pomyslí si. Pak si v duchu řekne, proč ho tohle napadlo, a uprostřed mytí rukou se zarazí a zamračí se.

No dobře, tak dost. Zrovna teď má podivných věcí k vyřešení až nad hlavu. Popadne kufřík a namíří si to ven z toalet. Nějaký starší chlápek u pisoáru za ním vytrvale civí.

Na vrcholku dalšího eskalátoru — tenhle vede nahoru na Sedmou avenue — se to stane potřetí. Tenhle záchvat je v něčem lepší a v něčem horší. Manny totiž ucítí vlnu toho... bůhvíčeho... přicházet právě ve chvíli, kdy dojíždí na konec eskalátoru, a tak má dost času popadnout kufřík a dojít až k jakési informační budce, aby nikomu nestál v cestě; opře se o budku a třese se. Tentokrát nemá halucinace — tedy ne hned —, zato zničehonic pocítí bolest. Je to příšerný pocit, jako na zvracení; chlad, který se mu šíří z místa nízko na levém boku. Ten pocit dobře zná. Pamatuje si ho z doby, kdo ho naposledy bodli.

(Počkat, takže ho *bodli*?)

Horečně si vytáhne podolek z kalhot a dívá se na místo, kde ho to bolí nejvíc, ale krev tam není. Není tam nic. Rána existuje jen a jen v jeho hlavě. Nebo... někde jinde.

A jako kdyby to tím přivolal, New York, který vidí každý, znenadání přeblikne do New Yorku, který vidí jenom on. Vlastně jsou tu teď oba dva, jeden zlehka překrývá druhý a přeblikávají se navzájem, až se nakonec ustálí v prazvláštním stavu, kdy se jakoby nabootovaly dvě reality najednou. Před Mannym se rozkládají dvě Sedmé avenue. Je snadné

navzájem je rozlišit, protože každá má jinou paletu barev i náladu. V jedné vidí na dohled stovky lidí a desítky aut a nejméně šest prodejen známých obchodních řetězců. Normální New York. V té druhé nejsou lidé vůbec a došlo tam k nějaké nepochopitelné katastrofě. Nevidí mrtvá těla ani nic zlověstného; prostě tam jen nikdo není. Není jasné, jestli na tomhle místě vůbec někdy někdo existoval. Možná se tu ty budovy jen objevily, vyrostly úplně hotové ze základů, místo aby je někdo postavil. Totéž ulice, prázdné a zle popraskané. Z držáku vysoko nad hlavou visí semafor, houpe se na kabelu, ale přepíná z červené na zelenou v dokonalé souhře se svou druhou verzí. Obloha je tmavší, skoro jako by bylo těsně před západem slunce a ne krátce po poledni, a vítr fíčí rychleji. Na obloze kypí mraky a valí se přes ni, jako by spěchaly na shromáždění mraků a měly zpoždění.

„Bomba,“ zamumlá Manny. Celý tenhle záchvat je nejspíš jen nějaké jeho soukromé psychotické zhroucení, to, co vidí, je každopádně úžasné a děsivé. *Divný New York*. Stejně se mu to líbí.

Jenže je na tom něco špatně. On musí někam jít a něco udělat, nebo celá tahle rozdvojená krása zanikne. Tohle najednou ví, a je to jistější než instinkt.

„Musím jít,“ zamumlá si překvapeně. Vlastní hlas mu zní divně — plechově a jaksi napjatě. Možná špatně artikuluje? Možná je to prazvláštní ozvěna jeho hlasu od zdí dvou různých vchodů do dvou různých Pensylvánských nádraží.

„Hej,“ ozve se opodál stojící chlápek v neonově zelené košili s límečkem na knoflíky. Manny na něj zamžourá: Normální New York okamžitě pokračuje, *Divný New York* pro tu chvíli zmizí. (Ale někde tam pořád stejně je.) Ta zelená košile je součást služební uniformy. Chlápek drží ceduli, která

vnucuje turistům půjčovnu jízdních kol. Dívá se Mannyho s neskrývaným nepřátelstvím. „Běž si tu svoji nalitou držku vyblít někam jinam.“

Manny se zkusí narovnat, ale ví, že pořád stojí trochu nakřivo. „Já nejsem nalitej.“ On jenom vidí vedle sebe položené mnohočetné reality a přitom ho sužují nevysvětlitelná nutkání a fantomové smyslové vjemy.

„No dobře, tak teda přesuň tu svoji zdrogovanou držku někam jinam.“

„Ano.“ To je dobrý nápad. Potřebuje se dostat... na východ. Otočí se tím směrem a řídí se instinkty, které ještě před pár minutami v životě neměl. „Co je tamtím směrem?“ zeptá se Chlápek od kol.

„Moje levý varle,“ oduší ten.

„To visí spíš směrem dolů!“ směje se jiná lovkyně bicyklučtivých turistů poblíž. Chlápek od kol obrátí oči v sloup, chytí se za rozkrok a namíří ho na ni, což je fráze z věhlasného newyorského znakového jazyka a znamená „vykuř mi“.

Jeho chování už Mannyho trochu rozčiluje. Navrhne mu: „Když si půjčím kolo, řekneš mi, co je tímhle směrem?“

Chlápek od kol je najednou samý úsměv. „Jistě —“

„To teda ne, vážený,“ praví Žena od kol. Přiblíží se k nim a je najednou velmi seriózní. „Pane, je mi líto, ale my nemůžeme půjčit kolo někomu, kdo vypadá jako pod vlivem anebo jako nemocný. Taková jsou firemní pravidla. Chcete, abych zavolala záchranku?“

V New Yorku zřejmě lidi hrozně rádi volají záchranku. „Ne, zvládnou to pěšky. Potřebuju se dostat na —“ Okruh FDR. „— Okruh FDR.“

Žena se zatváří pochybovačně. „Vy chcete jít pěšky na Okruh F. D. Roosevelta? Co jste to sakra za turistu? Pane.“

„To nejní turista,“ praví majitel dolního levého varlete a ukáže bradou na Mannyho. „Se na něj koukni.“

Manny ještě nikdy v New Yorku nebyl, aspoň co si vzpomíná. „Prostě se tam potřebuju dostat. Rychle.“

„Tak si vemte taxíka,“ radí mu žena. „Stanoviště taxíků je támhle. Chcete, abych vám ho zavolala?“

Manny se trochu zachvěje a jako by se v něm probouzelo cosi nového. Tentokrát mu není zle — nebo spíš, není mu jenom zle, protože ta hrozná bolest jako by od bodnutí nezmižela. Místo toho však přichází posun vnímání. Pod rukou, kterou se opírá o kiosky, cítí jemné rachtání desítky let vylepovaných letáků. (Na kiosku žádný leták nevisí. Je tam nápis ZÁKAZ VÝLEPU. Manny slyší to, co tam bývalo kdysi.) Kolem se po Sedmé avenue valí auta a snaží se projet na zelenou, než se milion chodců začne tlačit do Macy's anebo do korejské čtvrti na karaoke a barbecue. Tohle všechno sem patří; je to správně. Pak se jeho oči zarazí na restauraci TGI Fridays a on sebou trochu škubne, mimoděk znechuceně ohrne ret. Něco na fasádě mu připadne cizí, rušivé, rozčilující. Vedle je malá opravná obuv s neuspořádanou změť věcí ve výloze, a ta tenhle pocit nevyvolává. Sousední prodejna elektronických cigaret také ne. To jen ty prodejny známých řetězců, které Manny vidí — Foot Locker, Sbarro, všechny takové ty obchody, co člověk normálně najde na levnějším konci předměstského nákupního centra. Až na to, že tyhle obchody z nákupních center jsou tady, uprostřed Manhattanu, a jejich přítomnost je... ne úplně škodlivá, ale iritující. Něco jako říznutí hranou papíru nebo řada rychlých lehkých facek.

Logo podzemky mu nicméně přijde v pořádku a skutečné. Billboardy taky, ať už je na nich, co chce. Taxíky, proudy aut a lidí — tohle všechno jaksi mírní to, co Mannyho dráždí.

Zhluboka se nadechne vzduchu, který páchne tím nejodpornějším odpadem a čpavými výpary valíci se z poklopu kanálu nedaleko, a je to hnus, ale je to *správně*. Víc než *správně*. Najednou se cítí líp. Pocit na zvracení trochu ustoupí a bodavá bolest v boku zeslábne a změní se ve studené mravenčení, které bolí, jen když se Manny pohne.

„Díky,“ odpoví Ženě od kol, narovná se a popadne svůj kufr na kolečkách. „Ale už pro mě jedou.“ Počkat. Odkud tohle ví?

Žena pokrčí rameny. Muž i žena se odvrátí a začnou zase nutit lidem bicykly. Manny kráčí k místu, kde lidé čekají na Lyft nebo Uber. Obě aplikace má v mobilu, ale nespustí je. Tady by pro něj nic být nemělo.

Nicméně za chvíli přijíždí taxi a zabrzdí přímo u něj.

Vypadá jako taxík ze starého filmu: ladných tvarů, bachratý, veliký, s černobílým kostkovaným proužkem podél boku. Chlápek od kol se zarazí a pak hvízdne. „Checker! Ten jsem naposledy viděl jako kluk.“

„Ten je pro mě,“ podotkne Manny zbytečně a sáhne po klice.

Dveře jsou zamčené. *Potřebuju, aby se otevřely*, pomyslí si. Dveře cvaknou a odemknou se. Takže — tohleto je novinka, ale zabývat se tím bude později.

„Co to —,“ ohradí se řidička, zatímco Manny hodí zavazadlo na zadní sedadlo a pak si nastoupí. Žena je velmi mladá běloška, tak mladá, že nevypadá ani na to, že už smí řídit, a teď se otočila a upřeně na Mannyho hledí. Je však spíše pobouřená než vyděšená, což se jeví pro jejich budoucí vztah jako docela dobrý začátek. „Hej. *Kámo*. Tohle není opravdovej taxík. Je to jen starožitnost — rekvizita. Lidi si ho půjčujou na svatby.“

Manny zabouchne dveře. „Na FDR, prosím,“ řekne a nasadí svůj nejroztomilejší úsměv.

Nemělo by to fungovat. Řidička by měla spustit křik, jako když ji na nože berou, a snažit se přivolat nejbližšího poldu, aby Mannyho zastřelil. Jenže mezi nimi dochází k čemusi jinému, a toto cosi pomáhá udržet ženu v klidu. Manny do nejmenšího detailu dodržel rituál nastupování do taxíku. Choval se hodnověrně, ale zároveň tak, jako by šlo o žert. Řidička se ho tedy nebojí a bere ho spíš jako nějakého blázna. Nicméně v tom, co udělal, je nějaká síla, která pouhé psychologično přesahuje. Tohle už přece cítil předtím, ne? Před chvílí, když nějak tutěž sílu vytáhl z chaosu Sedmé avenue, aby si ulevil od bolesti v boku. Manny teď vlastně cítí, jak část té síly ženě šeptá: *Možná je to herec. Vypadá jako Ten chlápek, co si nemůžeš vzpomenout, jak se jmenuje, z tamtoho muzikálu, co se ti líbí. Tak možná ještě nevyšíluj. Protože pokud se jedná o slavné lidi, kvůli těm Newyorčané zásadně nevyšílují.*

A jak Manny tohle všechno ví? Protože to prostě ví, no. Snaží se s tím držet krok.

A tak, když řidičce dojde dech a jenom na něj zírá, Manny ještě dodá: „Stejně tam jedete, ne?“

Žena přimhouří oči. Stojí na červenou, ale na nedalekém přechodu pro chodce už zelená začíná poblikávat. Manny má možná ještě tak deset vteřin. „Jak jste to sakra uhod?“

Protože taxík by nezastavil, kdyby to tak nebylo, neřekne jí a vytáhne peněženku. „Tady,“ říká a podá jí stodolarovku.

Žena na ni pohlédne a ohrne ret. „Jasně, falešná.“

„Mám i dvacky, jestli je máte radši.“ Ve dvackách je stejně víc síly. Spousta obchodů ve městě stovky nebere, a to rovněž ze strachu z falešných bankovek. S dvackami ji však Manny dokáže přinutit, aby jela tam, kam potřebuje, ať už tam žena chce, anebo nechce. Raději by ji však přesvědčil. Nátlak je... nátlak nechce použít.

„Turisti skutečně *mívají* spoustu hotovosti,“ mumlá si žena zamračeně, jako by se dohadovala s vlastní intuicí. „A jako *sériovej* vrah nevypadáte...“

„Většina *sériových* vrahů si dává záležet, aby vypadala jako normální lidi,“ upozorní ji on.

„Nedělejte na mě chytráka, člověče, to vám moc nepomůže.“

„To je pravda. Pardon.“

Tohle zřejmě rozhodne. „No tak jo. Kretění neříkají *pardon*.“ Ještě chvíli nad tím přemýšlí. „Dejte mi ještě stovku a bude to dobrý.“

Podá ji dvacetidolarovky, ačkoli má v peněžence druhou stodolarovku. Nicméně bankovky už kvůli jejich moci používat nemusí. Žena rituál dokonala tím, že přijala Mannyho pokyny, a završila ho ještě zcela nezávislým rituálem smlouvání. Tím se všechny hvězdy postavily do zákrytu. Žena už kope za jeho tým. Ještě když si cpe peníze do kapsy, na semaforu naskočí zelená a auto za nimi okamžitě zatroubí. Ona nenuceně ukáže řidiči vztyčený prostředník, trhne volantem a přejede s taxíkem přes čtyři jízdní pruhy plné provozu, jako kdyby tohle dělala (anebo jako kdyby jezdila Daytonu 500) celý život.

A je to. Dokonce i Mannyho ohromí, jak dobře tahle divná moc funguje. Pevně se chytí kliky dveří a staromódního bezpečnostního pásu jenom přes klín, a snaží se vypadat, že je při tomhle stylu jízdy v pohodě. Trochu už tuší, *proč* to takhle funguje. V New Yorku totiž peníze mají váhu a stavějí svět na hlavu. To nejspíš platí ve spoustě měst — ale tady, v národní svatyni bezuzdného predátorského kapitalismu, mají peníze téměř magickou moc. Takže Manny je může využívat k magii.

Několik bloků jim semaforey zázračně hrají do karet, což je velmi slibné, protože tímhle tempem mladá žena nejspíš